

Bijlage HAVO

2025

tijdvak 1

Turks

Tekstboekje

examentor.nl

HA-1008-a-25-1-b

Examentor — Slim slagen voor je eindexamen
www.examentor.nl · AI-tutor · Gratis beginnen

© Staat der Nederlanden · examenblad.nl

Tekst 1 Bir Fotoğraf Yeterli mi?

(1) İnsan yüzünün karşısındaki kişilere, onunla ilgili bazı bilgileri verdiği bir gerçek. Hele ki mimiklerin eklenmesi ile durum daha belirgin olur. Yüz ifadesinden kişiyi hiç tanımadan onun kişilik, karakter ve davranışları hakkında anlamlar çıkarmaya çalışmak yüzyıllardır insanlığın bir merakı ve bilimsel araştırma konusu oldu.

(2) Günümüzde bilimsel olarak pek değer bulmayan ‘fizyognomi’ kavramı, kişinin mizacını yüzüne bakarak okuma işiydi. Antik Çağ’da filozoflar tarafından da buna önem veriliyordu. M.Ö. 4. yüzyılda yaşamış filozof Aristoteles, yüz özelliklerinin kişilik tipini gösterdiğine inananlardandı. ‘Hayvanların Tarihi’ adlı eserinde gözlemlerine dayanarak ayrıntılı tariflerle fizyognominin başlangıcını yaptı. Aristoteles, alınları yüksek olanların ‘tembel’ olduğunu, geniş alınlıların ise ‘heyecanlı’ olduğunu söylüyordu. Küçük alınlı olan insanlar ‘kararsız’dı. Geniş ve kabarık bir alın ise çabuk sinirlenen bir kişiliği gösteriyordu. Düz kaşlar ‘yumuşak’ bir mizacın işaretiydi. Şakaklara doğru kıvrılan kaşlar ise ‘alaycı’ ve ‘kaçamak’ bir kişiliğe aitti. Burna doğru kıvrılan kaş yapısı ise ‘sert mizaçlılar’ın özelliğiydi. Çok göz kırpanlar kararsız ve dengesizdi ama gözlerini kırpmadan bakabilenler de makbul değildi. Onlar da ‘küstah’ sayılırdı. Aristoteles’e göre kulaklar da gözlemlenmeliydi. Büyük ve çıkıntılı kulaklar kişinin aptalca gevezelik yaptığının işaretiydi.

(3) Fizyognomi, Orta Çağ’da şarlatanlar tarafından uygulanmaya başlandı ve sonradan itibarını yitirdi. 19. yüzyılın sonlarındaysa Johann Kaspar Lavater tarafından yeniden canlandırıldı. İsviçreli bir papaz olan Lavater, konu hakkında yazdığı kitabıyla Almanya, Fransa ve İngiltere’de de ünlü oldu. Kriminolojide de fizyognomi kullanımı 17. yüzyılda arttı. Pek çok kişi potansiyel suçlu kabul edilerek damgalandı ya da hapse atıldı. Bunların izdüşümleri ise 2. İngiliz yazar Charles Dickens, yapıtlarındaki karakter betimlemeleriyle bunu net biçimde ortaya koydu. Fransız ressam Joseph Ducreux da resimlerinde konuya verdiği önemi hissettirdi. 1790 yılında yaptığı ‘Le Discret’ portresinde ürkek bir yüze sahip bir adamın parmağıyla sus işareti yaparkenki betimlemesi resmedilenin yaşadığı duyguları kesin biçimde yansıtır.

(4) Yapay zekâ ve algoritmalar

Günümüzde insanlık, karşısındaki hakkında fikir edinme işini yüze bakarak yapmanın birkaç adım ötesine geçti. Bu işi de yapay zekâyâ bıraktık. Fiziognomi artık bir bilim olarak kabul edilmiyor belki ama oluşturulan algoritmalar ile kişiyi anlama süreci sürüyor. Çin, yüz tanıma teknolojisinde önderliği yapan ülkelerden. 2016'da Şanghay'daki araştırmacılar bazı algoritmalarla yüz analizini kullanarak suç potansiyelinin öngörülebileceğini savundu. Bilimsel olarak saygınlığı kabul edilen Nature Dergisi'nde yayımlanan makaleye göre yüz tanıma teknolojisi doğal yüz görüntülerinden bireylerin siyasi yönelimini bile ortaya çıkarabilirdi. Liberal ve muhafazakâr kişilerin yüz yapılarıyla benzerliklerini karşılaştırarak siyasi yönelimlerini tahmin etmek amacıyla siyasi analiz yapıldı. ABD, Kanada ve Birleşik Krallık'tan bir milyonu aşkın kişinin yüz görüntüleri değişik sosyal medya hesaplarından izlendi. Sonuçta kişilerin siyasi yönelimleri yüzde 72 oranında doğru tahmin edildi. Yapay zekâyla birlikte artık antik filozofların yüzümüzden yapacağı çıkarımlar masum kaldı. Ne zaman, neyi, nasıl yapacağımızın tahmin edilmesinden çok, bilineceği bir çağa doğru ilerliyoruz.

bron: cumhuriyet.com.tr

Tekst 2 Evcil Hayvanların Çocuklar Üzerinde Etkisi

(1) Kimi zaman ailelerin yaklaşımı, kimi zaman ise yaşanan olaylar çocukların hayvanlardan korkmasına yol açabiliyor. Pelüş köpekler, kediler, tavşanlar ve daha fazlası... Neredeyse her çocuk oyuncak hayvanlarla vakit geçiriyor. Ancak konu canlılar olduğunda korkabiliyorlar. Oysa küçük yaştan itibaren evcil hayvan beslemeye yardımcı olan çocuklarda görev bilinci daha çok gelişiyor. Ayrıca bu şekilde hayata başlangıç ve veda kavramlarını küçük yaşta öğreniyorlar. Konuyu Uzman Klinik Psikolog Aybeniz Urhan ile konuştuk.

(2) Aybeniz Urhan, çocukların ve hayvanların gelişimsel süreçlerinin birbirlerine çok paralel gittiğini söyleyerek başlıyor sözlerine. Bir bebekle yeni doğmuş bir köpeğin ihtiyaçları benzerlik gösteriyor diyor ve ekliyor: “Yeni doğan bir çocukla birlikte evcil bir hayvanın beraber büyümesi farklı kazanımlar sağlayabiliyor. Yaş grupları değiştikçe, bir hayvanın doğumunu ve kaybını gözlemlediklerinde, bu konuları da aslında kavramış oluyorlar. Özellikle ileriki yaşlardaki kayıplarla daha kolay başa çıkabiliyorlar.”

(3) Hayvanın bakımıyla çocuk herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmeyi öğreniyor. Bu da onların gelişiminde oldukça önemli. Anne babalar iyi bilir ki, tüm gün bir bebeğin bakımını sağlamak hiç kolay değil... Benzer bir durum evcil hayvanlar için de geçerli. Ancak insanoğlu gelişip büyürken, kendi ihtiyaçlarını adım adım sağlama yolunda ilerlerken, evcil hayvanlar sürekli bakım, özen ve ilgiye ihtiyaç duyabiliyor. Aybeniz Urhan bu durumun evcil hayvan besleyen çocuklara kazanımını “ 4 ” olarak tanımlıyor. Çünkü hayvan bakımı ve beslenmesi sırasında çocuk, hayvanın ihtiyaçlarını düzenli aralıklarla karşılamayı görev ediniyor. Böylece yükümlülük almayı ve hayvanın güvenini kazanmayı öğreniyor.

(4) Evcil hayvanlarla birlikte olan çocukların paylaşım konusunda daha pozitif olduğunu gözlemleyebiliyoruz. Ortak bir alanın yanı sıra duygularının paylaşımında çok fazla artıları olduğunu söyleyebiliyoruz. Çünkü mutluluklarını, üzüntülerini paylaşabiliyorlar. Evcil hayvanlar çocukların

evresine uyum sağlayabilmelerini kolaylaştırıyor ve kendilerini başkalarının yerine koyabilmeyi öğretiyor.

(5) Peki bir ocuk kaç yaşında bir hayvanın sorumluluğunu alabilir? Aybeniz Urhan bu soruyu şöyle yanıtlıyor: “Her ocuğun motor becerileri, bilişsel düzeyi, duygusal gelişimi aynı olmadığı için bir yaş söylemek doğru olamayabilir. nemli olan zaman zaman gözlem altında aşamalı olarak bunların denenmesi. Mesela “Kediye bu şekilde mamasını, suyunu koyuyoruz.” gibi önce rol model olabiliriz. Sonra da aşamalı olarak sorumlulukları devredebiliriz. “Hayvanlarla vakit geçirmenin, temas etmenin kuşkusuz kişiye sakinleştirici bir özelliği bulunuyor. Bilimsel kaynaklara göre hayvan sevmek şefkat duygusunu geliştirdiği için daha az stres hissedilmesini sağlıyor. Yapılan araştırmalar ve çalışmalar da bu şekilde çocukların duygularını daha iyi ifade edebildiklerini gösteriyor.

bron: trthaber.com

Tekst 3 Yokluğuyla Fark Edildi

(1) Leonardo Da Vinci'nin dünyaca ünlü eseri Mona Lisa'nın 1911'de Louvre Müzesinden çalınmadan önce etrafındaki onlarca eserin içinde pek de önemsenmediğini biliyor muydunuz? Peki, bu eserin ünü nasıl bütün dünyaya yayıldı? Şüphesiz ki Mona Lisa dünyada en fazla bilinen sanat eseri. Peki, eserin bu kadar popüler olup ilgi çekmesinin sebebi nedir? Konu desen, konusu yok... Manzara desen belli değil; tarihi bir olayı yansıtmıyor... Sadece gizemli bir gülüş mü onu bu kadar çekici yapıyor? Gelin, nasıl ünlü olunacağını Mona Lisa'dan öğrenelim.

(2) Peki, Mona Lisa olmasaydı, Louvre nasıl etkilenirdi? Muhtemelen 8. Kulağa tuhaf geliyor; ancak daha önceden tam da bu yaşanmış. Mona Lisa, 1911 yılına kadar pek bilinen bir eser değildi ve ziyaretçiler daha çok diğer eserleri görmek için akın ediyordu. Yatak odasının duvarını süsleyen eser Napolyon'un hükümdarlığının bitmesinin ardından Louvre Müzesi'ne taşındı. Burada pek ilgi çekmeden, pek çok eserle beraber sergileniyordu. Hatta, kendi halinde duran bu tablo, bir gece çalındı ve yokluğu iki gün boyunca fark edilmedi. 1911'de müzede tadilat işleriyle ilgilenen Vincense Peruggia tarafından çalınan eser iki sene boyunca bulunamadı. Bu süre boyunca sürekli haberi yapılan Mona Lisa insanlar tarafından daha çok merak edildi. Bu merak öyle bir boyuttaydı ki eserin çalındığı boş duvarı görmek için kuyruklar oluşuyordu. Resmin kendisi yoktu ama görüntüsü her yerdeydi. Polislerin elinde; sigara, çikolata paketlerinde; sonrasında hatıra niteliğinde posterde... Yıldızı yeni parlayan ressam Pablo Picasso bile, Mona Lisa'yı çalmış olma şüphesiyle bir süre tutuklu kaldı.

(3) İki senenin ardından, Floransa'da tabloyu bir sanat galerisine satmak isteyen Peruggia, galeri sahibinin polise haber vermesi sonucu tutuklandı. Mahkemede tabloyu Mona Lisa'nın anavatanı olan İtalya'ya götürmek istediğini söyleyerek kendisini savundu. Mona Lisa, Louvre'a geri geldiğinde artık bir efsaneydi. Müzedeki yeri bile değişmişti. Kendine özel bir duvarı vardı, kurşun geçirmez cam ardında sergileniyordu. Eser hakkında bir şey bilinmese bile onun daha özel olduğu hissediliyordu. Mona Lisa artık herhangi bir ünlü gibiydi, müzede belirdiği anda herkes

onu görmek ya da onun hakkında bir şeyler söylemek istiyordu. Başbakanlar, politikacılar onun hakkında konuştu, adına şarkılar yazıldı. Hatta eser 20'nci yüzyılın bazı sanat akımlarınca da ilginç şekillerde kullanıldı. Mona Lisa'nın artık herkes tarafından yorumlanmasını eleştiren Dada akımının kurucularından Marcel Duchamp, Mona Lisa'ya bıyık çizdi ve altına da 'Kızın Yakıcı Kalçaları Var' anlamına gelen 'L.H.O.O.Q' yazısını yazdı. 'Bıyıklı Mona Lisa' resmi inanılmaz ilgi çekti; çünkü Mona Lisa gizemli ve sofistike bir Rönesans eseri olmaktan çıkıp, esprilere konu olmaya başlamıştı. Popüler kültürden fazlasıyla beslenen sanatçı Andy Warhol da Mona Lisa'yı tekrar tekrar üreterek çalışmalarına konu etti. Sırf sanatçılar değildi eserle ilgilenen. 'İnternet geyikleri' olarak da karşımıza çıktı. Yani Mona Lisa'nın ne teknik özelliğinden ne de güzelliğinden etkileniyoruz. Başına gelenlerden dolayı onu sevmeye başlıyoruz, diyebiliriz.

bron: cumhuriyet.com

Tekst 4 Pisa'nın Eğik Kulesi

(1) Dünya'nın en fazla turist çeken yerlerinden olan, eğikliğiyle ünlü Pisa Kulesi, Orta İtalya'nın Toscana bölgesinde Arno Nehri'nin suladığı vadinin kenti Pisa şehrinde yer alıyor. Mucizeler Meydanı anlamına gelen Piazza dei Miracoli'de yer alan kulenin; eğik ve buna rağmen depremlerde asla yıkılmıyor oluşu büyük merak uyandırıyor. Şimdi Pisa'yı daha yakından tanıyarak, sorularımıza açıklık getirelim.

(2) XI. yüzyılda deniz ticaretinin hâkimi olan Pisalıların tek düşmanları 80 km ötelerindeki Floransalıları. Bu nedenle tüm dünyaya ve özellikle Floransalıları karşı bir güç gösterisinde bulunmaya hazırlanıyorlardı. Pisa Kulesi, bu amaçla yapılan birçok eserin sonuncusu, belki de en müthişidir. Kulenin yapımına 11. yüzyılda başlamışlardır. Katedral, vaftizhane, kabristan ve yanında beyaz mermerden yükselen çan kulesi. Kulenin inşaatının ilk taşı Bonano Pisano, 9 Ağustos 1173'te atmıştır. Fakat birtakım şanssızlıklar bu ailenin yakasını bırakmaz. Pisalıların Floransa ile bir türlü son bulmayan savaşları yüzünden kulenin yapımı bir aksar bir başlar. İlk iki kat eğri değildir fakat asıl felaket üçüncü katı bitince ortaya çıkar. Kule güneye doğru yan yatmıştır; eğridir.

(3) Mimarlar ailesi Pisanolar eğriliği düzeltmek için çok çabalamışlarsa da bu mümkün olmamıştır. 1298'de eğriliğin 1.43 m olduğu, sonraki yıllarda ise eğriliğin 3.79'a çıktığı tespit edilmiştir. 1370 yılında yapımı tamamen bittiğinde, kule 8 katlı ve 60 m yüksekliğinde fakat eğridir. Dört nesil uğraşan Pisanolara direnen kule her yıl 1 mm güneye yatmaya devam etmektedir. Kulenin üzerinde bulunduğu toprakların balçıklı ve kumlu toprak olması sebebiyle eğrilik oluşmuştur. Toprağın nem oranı kulenin güneyinde daha yoğundur. Eğrilik bu yüzden güneye doğrudur.

(4) Mimar A.D. Ghardesca, dipteki yer altı sularının yönünü değiştirerek kuleyi kurtarmaya çalışır. Daha sonra mimar Burland da projeler geliştirir. Pisa Kulesi 1990'da ziyaretçilere kapanır çünkü her an yıkılma tehlikesi taşımaktadır. 1999'un şubat ayında mühendisler kulenin artık eğrilmeyeceği haberini vermişlerdir. İlk defa o yıl eğrilmemiştir. 2000'de

tekrar ziyarete açılmıştır. Kulenin yüksekliği ve sertliğiyle temel zeminin yumuşaklığı bir araya geldiğinde yapının titreşim özelliklerinde önemli değişiklikler olmaktadır. Çalışmalara göre kule, depremler sırasında zeminle beraber titreşmemekte ve böylece sismik etkinliklerden hasarsız çıkabilmektedir.

bron: bilgeyik.com

Tekst 5 Bitkilere Karşı Kör müyüz?

(1) İnsanlığın tüketim hızı bazı canlıların varlığını tehlikeye atıyor. Mesela bitkilerin... Nesli tükenmekte olan bitkilerden bahsedeceğimiz bu haberde, pek bilinmeyen bir kavram olan bitki körlüğünü de anlatacağız. Bilinçsiz tüketim, önemsememek, var olandan daha fazlasını talep etmek... Tüketiciyi kaybetmek istemeyen ve kendine bağlı tutmak için üretimi hiç durdurmamayan firmalar, tükettiğinin kaynağını pek de sorgulamayan insanlar... Yeryüzü kaynaklarının sınırsız olmadığını şimdi de nesli tükenmekte olan bitkilerin gündeme gelmesiyle hatırlıyoruz.

(2) Birleşmiş Milletler'e bağlı Gıda ve Tarım Örgütü tarafından yayımlanan bir raporda, 12 çeşit yabancı bitki türü neslinin tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu açıklandı. Biz de raporda bahsi geçen 12 bitki ve diğer bitki türleriyle ilgili durumu, Prof. Dr. Hatice Demiray'a sorduk.

(3) Bitki körlüğü terimi ilk olarak 1999 yılında ABD'li Botanikçiler Wandersee ve Schussler tarafından açıklandı. İnsanların çevredeki bitkileri fark etmemeleri ve onların önemini anlayamamalarını ifade eden terimi Prof. Dr. Demiray şu sözlerle anlatıyor: "Bu terim insanların çevrelerindeki bitkileri görememeleri ve bunun sonucunda da bitkilerin biyosferdeki ve insan ilişkilerindeki 14 kavrayamamalarını belirtiyor."

(4) Bitkiler yerkürenin yüzde 60'ını kaplıyor. Ancak tüm canlıların ve ekosistemin temelini oluşturan bitkilere karşı duyarsızlaşmış olmak, bitkilere değer vermeyi de zorlaştırıyor. Prof. Dr. Demiray bitkilerin önemini şu sözlerle anlatıyor: "Bitkiler insanlara ve hayvanlara besin, ilaç, oksijen ve barınacak alan sağlıyor. 400 bin kadar karasal bitki türü olduğu tahmin ediliyor. Bununla birlikte, çevremizdeki bitkilere, bitki körlüğü de denilen, değer vermeme eğilimi bitki koruma girişimlerini geride bırakabiliyor." Bitki türlerinin günümüzde karşı karşıya olduğu tehditler habitat kaybı, iklim değişikliği, istilacı böcekler ve hastalıklar olarak sıralanıyor.

(5) Peki, hangi bitkilerin nesli tükenme tehlikesi altında?

Prof. Dr. Demiray bu soruyu şöyle yanıtlıyor: “Dünya üzerinde çeşitli ekosistemlerin biyoçeşitliliği içinde var olan tıbbi ve aromatik bitkiler, global pazarların önemli gelir kaynağı. Dünyada günümüzde ticari olarak tüketilen ürünlerin bileşenleri yüzde 60 ila 90 gibi yüksek bir oranda yabancı bitkilerden elde ediliyor.”

(6) BM araştırmaları da yabancı bitki bileşenlerine olan talebin büyüyerek son 20 yılda yüzde 75’ten fazla değer kazandığını gösteriyor. Tıbbi ve aromatik bitkiler, doğal ortamlarından aşırı toplanması sebebiyle habitat kaybı riski ile karşı karşıya. Bu bitki türlerinin yüzde 21’i ise tehdit altında. Yüzde 9’unun da yok olma tehdidi ile karşı karşıya olduğu belirtiliyor. Yabancı bitkilerden elde edilen ürünlerin üretimine hız kesmeden devam eden şirketler, pazarın önemli bir bölümünü oluşturuyor. Yani böylesine büyük bir tehdidin varlığını göz ardı ediyorlar. Yapılan araştırmada en önemli 12 adet yabancı bitki bileşeni öne çıkarılarak konunun önemi vurgulanıyor. Yabancı bitkiler, yediğimiz çikolatadan kullandığımız krem, parfüm veya saç bakım ürünlerine hatta ilaçlara kadar uzanan bir yelpazeyi oluşturuyor.

bron: trthaber.com

(1) Soğuk savaş yıllarındaki casusluk ekipmanlarının sergilendiği Washington'daki Casusluk Müzesi gibi özgün içeriklere sahip müzeler çoğalırken, Avusturya'nın Graz şehrindeki Kunsthaus gibi müzelerin sadece içi değil dışı da ilgi çekici hale getiriliyor. Son yıllarda müzelere ziyareti artırmak ve daha çekici hale getirmek için buna benzer pek çok farklı denemeler yapılmaya başlandı. Her yıl 18-24 Mayıs Müzeler Haftası olarak kutlanıyor. Biz de bu hafta küresel çapta müzelerin zamanla nasıl değişimler yaşayarak kendilerini yenilediklerine bakalım.

(2) Liseyi bitirdiğimiz yaz, arkadaşlarımızla çıktığımız Avrupa turunda Amsterdam Schiphol Havalimanına indiğimizde ilk işimiz Van Gogh Müzesini gezmek olmuştuk. Gerçekten de etkileyici bir deneyimdi. Renovasyonlardan sonra yeniden açılan Rembrandt Müzesinde artık müzede bulunan sanat eserlerini 18. Nasıl mı? Dövme yaptırarak. Dövme sanatçıları Rembrandt'ın yaşadığı ve resim yaptığı ve sonradan müze haline getirilen Rembrandt Müzesi'nde ressamın portrelerinden esinlenerek ziyaretçilere deneyimlerini kendi vücutlarında ölümsüz hale getirmelerini sağlıyor.

(3) Bir başka ilginç örnek Hırvatistan'da bulunan Ayrılıklar Müzesi. Zagreb'de yaşayan Olinka Vistica ve Drazen Grubisic çifti ilişkilerini bitirdikten sonra birbirlerinde kalan eşyaları sergilemek için "Müze mi açsak?" diye şakalaşırken bu, gerçeğe dönüşüyor. Müzede çiftlerin birbirlerine yazdıkları mektuplar, muhtemelen erkeklerin kafasına atılmış nişan yüzükleri gibi eşyalar bulunuyor. Sanat, bir duyguyu izleyiciye ulaştırmak ise bu müze işlevini layıkıyla yerine getiriyor. Hepimizin sakladığı özel eşyalar vardır. Kitap arasında kurutulmuş bir gül, sevgiliden gelen bir mektup, kazanılan ilk banknot, dedemizden kalan bir kol saati;

aslında kişisel müzemizin parçaları. Bu parçalar, sanatın temel amacı olan sanatçı ile izleyici arasında iletişimin önemini bize anlatıyor.

(4) 20

Sanatı vücudumuzda olmasa da hayatın içine taşıma fikri yıllar öncesine dayanıyor. 1965 yılında Fransız modacı Yves Saint Laurent Hollandalı sanatçı Piet Mondrian'ın geometrik çizgilerini ve pastel renklerini dizaynına yansıtarak modada Mondrian Devrimi denen bir akım yarattı. 2000'li yıllarda bu akım tekrar bir rönesans yaşadı. Diğer başarılı örneklerden birini Louis Vuitton gerçekleştirdi. Sanatçının Takashi Murakami ile iş birliği sonucu ortaya çıkan 'Multicolor Monogram' koleksiyonu büyük ilgi gördü. Daha sonra Yayoi Kusama ile yeni bir sinerji yakalayan Louis Vuitton, New York'taki ana mağazasında sanatçının 'Infinity Mirror Room' sergisine yer verdi. Tek örnek Louis Vuitton değil. Bir başka lüks moda markası Alexander McQueen, sanatçı Damien Hirst ile iş birliğine giderek Hirst'ün sıra dışı tarzını yansıtan eşarp ve elbiselerden oluşan bir koleksiyon çıkardı. Müzeler artık tarihteki ilk kuruluş amaçlarına göz kırıyor.

bron: milliyet.com.tr

Tekst 7 Teknolojiyle Şekillenmek

(1) Takip edilemez hızda gelişen ileri teknolojiler ile ev dekorasyon ürünlerinin şimdiye kadar büyük ölçüde kesişmediği söylenebilir. Ancak bu teknolojilerin günlük hayata kolaylıkla uyarlanabilir hale gelmesi ile teknoloji ve dekorasyon arasındaki çizgi belirsizleşiyor. Evlerimiz gelişen teknolojiler ile bütünleşerek çeşitlenen ihtiyaçlarımızla ve değişen yaşam tarzımızla daha uyumlu hale geliyor.

(2) Gelecekte banyo, yatak odası gibi evimizin bazı odalarında yer vereceğimiz akıllı aynalar, karşılırlarına geçtiğimizde bedenimizde hızlı bir kontrol yapabilir. Bu kontrol işlemi sırasında aynalar, örneğin yüz tanıma teknolojisini kullanarak o anki ruh hali hakkında ipuçları verebilir ve kandaki oksijen seviyesini ölçebilir. Veya cildin nasıl görüldüğüne bağlı olarak o gün hangi cilt bakımı adımlarını uygulamak gerektiği konusunda tavsiyede bulunabilir ve vücut şeklini değerlendirip öneriler sunabilmesi mümkün olabilir.

(3) Çeşitli teknolojik cihazlar yardımı ile, besinlerden aldığımız enerjiyi fiziksel aktivite yardımıyla nasıl harcadığımızı da takip edebiliriz. Besinlerin vücuttan nasıl atıldığını değerlendirebilmek neden mümkün olmasın? Geleceğin akıllı tuvaletleri sayesinde bedenin ne kadar iyi çalıştığı gözlemlenebilir, beslenme ve yaşam tarzı hakkında bilgi edinilebilir. Bu tuvaletlerin uyguladıkları testler sonucunda idrar yolu enfeksiyonları, hamilelik, bağırsak bakteri dengesizlikleri gibi pek çok sağlık durumu hakkında erken uyarılar alınabilir.

(4) Ebeveynlerin bebeklerinin sağlıklarını ve faaliyetlerini takip etme ve gözlemleme istekleri her zaman gözetilmesi gereken bir ihtiyaç. Gelecekte en son teknolojiler sayesinde çocuk bakımı pek çok farklı yönden aynı anda ve aynı cihazlarla gerçekleştirilebilecek. 23 bir akıllı telefon veya akıllı saat üzerinden uyarılar alınabilen bu uygulamaya bağlı bir akıllı bebek monitörü ve kulak termometresi ile bebeğin uykusu, sağlık durumu pratik bir biçimde kontrol edilebilir.

(5) Sıradaki ürün, çevremizdeki mikrop ve virüslerden arınmayı sağlıyor. Biliyoruz ki evde bulunan ve dışarıdan eve giren alerjenler, bakteriler ve virüsler çeşitli sağlık sorunlarına yol açabiliyor. Geliştirilen yeni nesil ev tipi hava temizleyicileri, havadaki partikül seviyelerini izlemek için profesyonel düzeyde sensörler kullanır ve otomatik ayarlı çeşitli filtrelerle ortamdaki havayı temizler.

(6) Evlerimizin belki de en önemli parçalarından biri olan pencereler, gelecekte pek çok farklı işlevi bir arada sunarak daha etkili dekorasyon öğeleri haline gelebilir. Akıllı camlardan üretilecek olan pencereler, kullanıcının ayarlamalarına bağlı olarak farklı görünümlere ve özelliklere dönüşebilirler. Örneğin bu akıllı camlar sayesinde, perde kullanmaya gerek kalmadan, farklı renk tonlarına ve geçirgenlik seviyelerine sahip pencereleri istendiğinde elde etmek mümkün olabilir. Bu sayede özgün bir iç mekân atmosferi yaratmanın yanı sıra, dışarıdan gelen gün ışığı daha etkili bir biçimde idare edilebilir ve evin içindeki ısı kontrol altına alınabilir.

bron: armut.com

Tekst 8 Gözüm Uludağ'ın Üzerinde Ulusal Fotoğraf Yarışması

(1) TMMOB Mimarlar Odası Bursa Şubesi 'Gözüm Uludağ'ın Üzerinde' ulusal fotoğraf yarışması düzenliyor. Yarışmaya 18 yaş ve üzeri amatör ve profesyonel tüm fotoğrafçılar katılabilir. Yarışmanın amacı Uludağ'ın 'Milli Park' statüsünden çıkartılıp, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı 'Alan Başkanlığı' sorumluluğuna verilmesinin getireceği riskleri fotoğraf sanatçılarının gözünden kamuoyuna anlatmaktır.

(2) 2543 metre yükseklikteki zirvesi ile günümüzün kış turizm merkezi olan Uludağ'ın tarihi Antik Çağ'a kadar uzanır. Heredot, bu dağdan Olympos adıyla bahseder. Bursa Ovası'nın güneyinde yer alan bu bölgeye İlk Çağ'da Olympos Mysia, Roma döneminde ise Keşiş Dağı denmiştir. Osmanlı egemenliğine geçtikten sonra beyliğin ve devletin ilk başkenti olan Bursa, Türk nüfusu ile dolmaya başlamıştır. Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte, 1925 yılında yöreye Uludağ ismi verilmiştir. 1961 yılında ülkemizin 5. Milli Parkı olarak ilan edilen Uludağ, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü sorumluluğunda ve 'Milli Park' statüsünde yönetilmekte iken ocak 2023 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan kanunla Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde kurulan 'Uludağ Alan Başkanlığı' sorumluluğuna verildi. Uludağ, uzun yıllardan beri süregelen turizm baskısı ve ziyaretçi yoğunluğu nedeni ile oldukça yıpratılmış bir doğa harikasıdır. Bir anda Milli Park statüsünden çıkartılıp Kültür ve Turizm Bakanlığı sorumluluğuna verilmesi, Uludağ'ın sadece turizm perspektifinden bakılması sonucunu doğuracaktır.

(3) Uludağ, doğal hayatı ve bitki türü çeşitliliği açısından dünyanın en önemli noktalarından birisidir. Dünya üzerinde sadece yurdumuzda yetişen endemik bitki türlerinden 171'i Uludağ'da yetişiyor. Dünyada sadece Uludağ'da yetişen çiçek ve bitki türü sayısı ise 30. Bu yönüyle Uludağ, çok değerli bir canlı bitki müzesi konumunda. Uludağ aynı zamanda temiz suları ile de farklı bir üne sahip. Evliya Çelebi'nin asırlar öncesinde belirttiği gibi Uludağ deyince su geliyor akla. Aynı zamanda Uludağ'ın Milli Park olması ve korunması; burada çeşitli hayvanların yaşayıp çoğalmasına imkân vermiştir.

(4) Yarışma Koşulları

Yarışma; dijital renkli ve / veya siyah-beyaz fotoğraf olarak tek kategoridedir.

a Her katılımcı en fazla 4 adet dijital renkli veya siyah-beyaz eserle yarışmaya katılabilir.

b Yarışmaya daha önce ya da bu yarışma ile eş zamanlı yapılan TFSF (Türkiye Fotoğraf Sanat Federasyonu) onaylı başka herhangi bir yarışmada ödül alan ya da bu fotoğrafların deklanşör/kadraj farklılığı ve/veya bir kısmının kesilmesiyle oluşturulan veya renk değişiklikleri yapılarak üretilmiş fotoğraflar katılamaz. Aksine davranış, kural ihlali sayılır. Fotoğrafın, sergilenmiş veya yarışma organizasyonu dışında yayımlanmış olması ise yarışmaya katılım açısından engel teşkil etmez.

c Fotoğraflara renk, keskinlik, toz alma gibi bazı işlemler yapılması, kontrast ayarları, gerekli oranda fotoğrafik müdahaleler kabul edilir. Fotoğrafın belgesel yapısı değiştirilmemiş olmalıdır.

d Birden fazla fotoğrafın yan yana getirilip üretilmesiyle oluşturulan panoramik fotoğraflar ancak aynı zaman zarfında çekilen gerçek görüntülerin kullanılması koşuluyla yarışmaya kabul edilir.

e Yarışmaya gönderilen fotoğraflarda görülebilecek insanların fotoğrafının çekilmesine ve bir yarışmaya gönderilmesine; fotoğrafın görsel, internet ve basılı yayın organlarında yayımlanmasına izin verdikleri kabul edilir. Kanuna uygun şekilde aktarılmayan fotoğraflar hakkında sorumluluk katılımcıya aittir.

f Katılımcı, yarışmaya gönderdiği fotoğrafların gerek duyulduğu takdirde TFSF kural ve tanımlarına uygunluğunun tespit edilebileceğini önceden kabul etmiş sayılır. Katılımcının kendisinden istenen gerekli bilgileri sunmaması, fotoğraf makinesi ile çekilen orijinal dosyayı vermemesi veya problemin çözümüne yönelik TFSF ile iş birliğine girmemesi durumunda katılımcı, kural ihlali yaptığı gerekçesi ile TFSF tarafından yasaklanır ve adı her şekilde açıklanır.

g Katılımcılar; www.tfsfonayliyarismalar.org adresine üye olmak ve fotoğraflarını yüklemekle yarışma koşullarını okumuş ve kabul etmiş sayılırlar. Bu şartname, katılımcının yarışmaya fotoğraflarını göndermesiyle yürürlüğe girer. Katılımcıların bu şartname hükümlerine sonradan itiraz hakkı yoktur.

bron: guncel-egitim.org

Tekst 9 Önüm, Arkam, Sağım, Solum: Canavar!

(1) Etrafımızdaki her şeyin değişim içinde olduğunu gözlemleyebiliyoruz. Bunun en sık yaşanan ve belki de en hüzünlü örneği, çocukluğumuzun geçtiği eve yıllar sonra yaptığımız ilk ziyaretimiz olabilir. Nostaljinin getirdiği büyü, bizi sarıp sarmalasa da artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmadığını anlarız. Ünlü düşünür Heraklitos'un "Aynı nehirde iki kez yıkanılmaz," sözleri bu durumu çok açık bir şekilde özetliyor. Peki ya kendi içimizdeki değişim? Elbette, her şey gibi kendimizin de değiştiğini ve değişeceğini kabul etmemiz gerekir. Önemli olan bu değişimin bizim kontrolümüz altında olup olmadığı değil midir? Değişim elimizde olmayabilir, peki ya nasıl değişeceğimiz, neye dönüşeceğimiz? Bunun kararını biz verebilir miyiz?

(2) Melis Sena Yılmaz'ın yazdığı 'Mayısın Üçüncü Haftası' adlı kitabı da tam olarak bunu sorguluyor okurlarına. Dört bir yanımız zorluklarla ve tehdit edici durumlarla dolu. Dış etkenler ne denli güçlü olursa olsun, tuhaf ve ürkütücü bir yaratığa dönüşüp dönüşmeyeceğimizin en nihayetinde bizim gayretimize ve irademize kaldığını, romanın başkahramanı Cenk sayesinde bir kez daha anlıyoruz. Hikâyemiz, Cenk'in uzun süredir görüşmediği Necla halasının yanına, Bozcaada'ya gitmesiyle başlıyor. Antalya'daki tatil planlarının iptal olması yetmezmiş gibi bir de halasının otelinde çalışmak zorunda kaldığını öğrenen Cenk, kısa sürede gizemli bir tekerlemeyi kulak ardı etmesiyle daha da büyük sorunlarla karşı karşıya kalıyor. Adada edindiği yeni arkadaşı Büşra'yla zorlu bir mücadeleye atılırken, ada halkını tanımaktan, hatta onlardan şüphelenmekten de geri kalmıyor. Adanın neşeli tarafıyla, lanetli bir tekerlemenin etkisi altında kalmış karanlık tarafı arasında gidip gelen Cenk, bu mistik halkın bir parçası haline geliyor.

(3) Cenk'in değişimine tanık olurken bir kez daha anlıyoruz ki çıktığımız değişim yolu zorluklarla dolu... Dahası, başarısız olmaktan, kendimizi çıkmaz sokaklarda bulmaktan daha kolay da yok! İpuçları her zaman doğru sonuca ulaştıramayabiliyor ya da doğruları görmekte direnebiliyoruz bazen... Böyle zamanlarda hepimizin içinden pes etmek geldiğini biliyorum ama Cenk'le görüyoruz ki yenilgilerin bize vermeye çalıştığı

mesajları anlamaya açık olmak gerekir. Belki de çabuk pes etmek yerine uygun çözümler bulma arayışına girmek en doğrusu olacaktır... Peki ya, bu başarısızlıkların doğurduğu hayal kırıklıklarını atlatmamız için gereken en önemli şey nedir? Bize dayanışmayı gösterecek iyi bir dost olsa gerek! Tıpkı Büşra'nın Cenk'e sunduğu dostluk gibi... Devam etmeye gücümüzün kalmadığını düşündüğümüzde, bizim yerimize, bize ve hikâyemize inanacak bir dost... Çünkü bizi anlayan ve bizim için çabalayan bir dostumuz olduğunda zorluklar daha az korkutucu gelir gözümüze.

(4) Roman, bir matruşka gibi... Sadece değişimi değil, bu yolda kendini ve sevdiklerini kaybetmişleri de ele alıyor. Cenk ve Büşra'nın, Leylak Otel'in bodrumunda buldukları ipuçları, onları hem Senem'le hem de canavarın ta kendisiyle tanıştırıyor. Bu iki karakterden öğrendiklerimizse çok değerli... Bize ön yargıların yıkıcılığını anlatmakla kalmıyorlar, toplumun bir parçası olmanın ve sevdiklerimiz tarafından anlaşılma ihtiyacımızın önemini de anımsatıyorlar. Onların hikâyesi ve romanda yer alan diğer öyküler, birbirimize ihtiyacımız olduğunu hatırlatıyor. 33, bizi hem dışarıdaki hem de içimizdeki canavarlara karşı savunmasız bıraktığını gösteriyor.

(5) 'Mayısın Üçüncü Haftası', hayatımızın her aşamasında hatırlamamız gereken bir not düşüyor sonunda: İyiler pes etmediği sürece kötülerin planları, er ya da geç, oldukça yüksek bir tepeden, suya düşecektir. Tabii bazen 'ihtiyaç kuşları'nın da yardımı gerekebilir... "Hiçbir şey, hiç kimse aynı kalmaz. Üç türlü dönüşüm vardır. Önleyebileceklerimiz, önleyemeyeceklerimiz ve engel olmak istemediklerimiz. Sen bu değişime engel olabilir misin?"

bron: edebiyathaber.net

Tekst 10 Keloğlan Kimdir?

(1) Keloğlan, Türk masallarının en ünlü kahramanlarından biri olan ve sevimliliği ile herkesin gönlünde yer alan, saçsı olmayan fakat zekâsı ile tanınan biridir. Türk masal anlatı geleneği içerisinde olumlu ve olumsuz özellikleri ile halkı temsil eden bir tiptir. Başlıca özellikleri dürüstlüğü, mertliği, cesareti, yardımseverliği, cömertliği ve kurnazlığıdır. Masalların başında beceriksiz, tembel biri gibi bir izlenim sergilerken olayların gelişmesiyle kurnaz, cesur ve becerikli olduğu ortaya çıkar; yaşından ve boyundan umulmadık şekilde zorlukların üstesinden gelir. Birçok hikâyesi ve masal kitapları vardır. Onun adına yazılan masalarda çocuklar, adeta bu kahramanın ölümsüzlüğü ile büyüyor ve onu birçok konuda örnek alıyorlar. Halkın sevgilisi Keloğlan'ı biz, omzundan eksik olmayan çıkını ile hatırlarız. Bazı lehçelerde Keloğlan adı "Kaloğlan, Kalca, Kelce" şeklinde de kullanılmaktadır.

(2) Keloğlan masallarını şöyle bir ele aldığımızda; Keloğlan çoğu masalda annesi ile yaşamakta ve neredeyse annesinin sözünden hiç çıkmamaktadır. Ürkek ve saf bir kimliğe bürünür olması onu en doğal yapan özelliğidir. Ses tonlaması ve çeşitli seslendirmeler ile Keloğlan'a dair birden fazla masal, dizi ve film çekilmiştir. Ekranların kahkaha tufanıdır o. Anadolu delikanlısı ve dürüstlük abidesidir. Asla yanlış yapmaz ve yanlış a yol açanları da hiç sevmez. Yoksulluk içinde garip annesi ile büyür. Bazen huysuz, bazen şımarık, bazen akılsız olur. Ama bunun en doğal kısmı saflığı ve iyiliği arasında hiçbir terazinin onun ayarını bozmasına izin vermemesidir. Kurnazlığını ise hiç olmadık zamanlarda kullanır.

(3) Akli iyi çalışan, sürekli bir şeyler geliştiren ve fikirleriyle örnek olan bir kimliktir. Komik ve sevgi dolu olmasidir onu halka bağlayan. zntsn belli etmemeye çalışır. Bu nedenle, genelde mutlu, kendi dünyalarında yaşayan ana oğuldur. Keloğlan, tembel fakat istediğinde herkesten alışkan olabilecek bir kapasiteye sahiptir. Saf ve talihsiz bir kişidir. Sürekli bir iş bulma peşindedir. Fakat tembelliği fazla baskın olduğundan bulunduğu işlerde pek fazla barınamaz. Girdiği işlerden her seferinde kovulmayı başarır. Sürekli karşılaştığı olumsuz durumlarda hemen sivri zeksını kullanarak bu işten doğru bir şekilde kurtulma çabasına girer. Çevresindekilere verdiği değer kendine verdiği değerden fazladır. İnsanları kıramayan, onları seven bir yapıya sahiptir. En çok ilgi çeken tarafı ise 37 olmasidir. Pat diye lafı yapıştırır ve bu durumdan asla ekinmez. Açık sözlü biridir.

(4) Keloğlan adına yapılan masallarda birbirinden farklı birçok olay söz konusudur. Bu masallarda hem düşündürücü hem de eğlendirici bir mizah vardır. Halkın sevdiği Keloğlan karakterini canlandırmak deyince akla gelen ünlü ise, Rüştü Asyalı'dır. Kendisi Keloğlan karakteriyle inanılmaz özdeşleşmiştir. Keloğlan karakteri ile öyle bütünleşmiştir ki, insanlar bu karakteri ondan ayrı düşünemez hale gelmiştir. Keloğlan'ın masalları hl yok satmaya devam etmektedir.

bron: bilgiustam.com

Tekst 11 Dünyadaki İlginç Egzotik Meyveler ve Özellikleri

Lees eerst de opgave voordat je de tekst leest.

1 Longan

Aslında Çin ve Güneydoğu Asya'ya özgü bir meyve. Taze olarak tüketilebiliyor. Taze longan meyvesinin içi; sulu, saydam ve renksiz. Fakat kurutulmuşu koyu kahverengi renge sahip. Ejderha gözü ismini ise ikiye bölündüğünde görünen saydam dokusu ve koyu renkli çekirdeği sayesinde almış. Üzüm gibi salkım olarak yetişiyor ve kurak iklime toleranslı bir ağaç.

Ne için iyi: İçerdiği antioksidanlar sayesinde kanser önleyici olduğu biliniyor.

2 Pepino

Patlıcangiller ailesinden türetilen bir meyve türü. Ağaç kavunu olarak da adlandırılıyor. Ana vatanı Güney Amerika ülkelerinden Peru olarak biliniyor. Tadı kavuna benziyor. Kültür ile üretilen bir meyve olduğu için içerisinde çekirdek bulunmuyor. Pepino, Türkiye'de Akdeniz sahillerinde, Erzincan ve Malatya'da yetiştiriliyor. Çoğunlukla taze meyve olarak tüketiliyor.

Ne için iyi: Kanser hücrelerinin yok olmasında etkili olduğu ve kolesterolü düşürdüğü biliniyor.

3 Aronya

Chokeberry adıyla bilinen, halk arasında kuş kirazı, avcı üzümü gibi farklı isimlerle de anılan bir meyve aronya. Ana vatanı Kuzey Amerika. Ülkemizde de Karadeniz Bölgesi'nde yetişiyor. Özellikle antioksidan bakımından çok güçlü olduğu için aronya tüm dünyada 'süper meyve' olarak biliniyor. Vücudu toksinlerden temizlerken kan dolaşımını düzenliyor.

Ne için iyi: Son zamanlarda, özellikle kilolarından kurtulmak isteyenler tarafından meyvesi ve çayı sıkça tüketiliyor.

4 Finger Lime

Balık yumurtasına benzese de aslında bir narenciye türü. Türkçede limon havyarı olarak da geçiyor. Kırmızı, sarı, kahverengi, yeşil ve siyah dahil olmak üzere çeşitli renklerde olabilen küçük bir turunçgil. Tadı normal misket limonlarına çok benziyor, sadece daha az ekşi.

Meyve Avustralya'nın Queensland ve New South Wales eyaletlerine özgü. Yerli halk binlerce yıldır hem gıda hem de ilaç olarak bu meyveyi üretiyor ve kullanıyor.

Ne için iyi: Son yıllarda finger lime dünya genelindeki mutfaklarda popüler hale geldi.

5 Tamarillo

Ağaç domatesi olarak da anılan tropikal bir meyve. Görünümü açısından domatese benzese de kullanımı ve tadı oldukça farklı. Aslında Ekvador, Kolombiya, Peru, Şili, Arjantin ve Bolivya'daki And Dağları'na özgü bir bitki. Fakat yarı tropikal iklimlerde de yetişebildiği için üretim sahası oldukça yaygınlaşmış. Ülkemizde de genellikle Karadeniz Bölgesi'nde yetiştiriliyor. Tadı çarkıfelek meyvesine benziyor. Domatesten farklı olarak büyük çekirdeklere ve ince bir kabuğa sahip.

Ne için iyi: Çiğ olarak, tatlılarda ya da reçeli yapılarak tüketilebiliyor. E vitamini, antioksidanlar ve demir açısından oldukça zengin. Yağ ve karbonhidrat oranı çok az olduğu için kalorisi de çok düşük.

bron: iyikigormusum.com

Tekst 12 Blog Açacaklara Tavsiyeler

Lees eerst de opgave voordat je de tekst leest.

İnternet kullanıcısının sanal içeriğe katkısına olanak veren ‘weblog’ (internet günlüğü) terimini ilk kez John Barger kullandı. Barger’ın amacı, internette yaptığı gezintilerde rastladığı ve beğendiği site ve sayfalarını sıralamak ve bunlarla ilgili ufak notlar düşebileceği bir ‘günlük not defteri’ yaratıp bunu başkalarıyla da paylaşabilmektir. İsteddiği de oldu; ancak daha sonra kısaltarak ‘blog’ olarak kullanılmaya başlanan kelime, son zamanlara damgasını vuran Web2.0 döneminin de ana fikri haline geldi. Barger, Blogculuğun toplumlarda ifade özgürlüğüne yaptığı katkılardan çok memnun. Wired dergisine verdiği demeçte şeffaflığa vurgu yapan Barger’ın yeni blogculara tavsiyelerde de bulundu. İşte her türlü ideoloji ve düşüncelerin kalelerini sarsabilen bu toplumsal fenomenin başlatıcısından, ‘yeni başlayanlar için’ öğütler:

1 Gerçek bir blog, kaydetmek ve paylaşmak istediğiniz internet sitelerinin ve sayfaların linklerini ve sizin düşüneceğiniz kısa yorumları içermeli.

2 Blogunuza eklediğiniz görüşlerin hemen her yerine link koymalısınız. Eğer blogunuzda kendi yazılarınızın miktarı linklerden çok daha fazlaysa, başka bir deyişle blogunuzda kendi görüşlerinizden başka bir şey yer almıyorsa, biraz kibirden uzak durmayı öğrenmenizde fayda var. Kahraman ya da meşhur olmaya çalışmayın!

3 Blogunuza yeni yazı eklemekten önce birazcık araştırma yaparsanız, o yazıdaki görüşlerinizi çok daha açık, detaylı, örnekli ve anlaşılır anlatan başka kaynakların olduğunu göreceksiniz.

4 Kaynak gösterdiğiniz bir link varsa önce konuyla ilgili bilgileri dikkatli inceleyin. Linki yorumlarken, oradaki veri ya da temanın üstüne öznel bir yorum eklemek esastır. Bunu yaparken sizin görüşünüzü belirten etkili bir ifade kullanın. Örneğin: muhteşem bir yazı, çarpıcı, yaratıcılığın bu kadarı, zekice vb. gibi. Ancak linkte ne olduğunu da kısa, açık ve doğru şekilde

anlatabilmelisiniz ki ona tıklayan bir kişi ileride hatırlamayıp yeniden tıklamasın.

5 Kendiniz olun. Hoşunuza gitse de havalı ya da trend olmadığı için dışladığınız linklerden asla vazgeçmeyin. Unutmayın ki blogunuzu okuyacak kişiler sizi tanımak istiyor, başkasını değil. Olmadığınız gibi görünmek size bir fayda getirmeyeceği gibi, blogunuzun ‘öznelliği’ne ters düşer.

6 Linkini verdiğiniz sitelerdeki acayıplikler, aşırı uzun yazılar, gereksiz açılır pencereler vb. gibi rahatsız edici olabilecek sürprizlerden okuyucunuzu daima haberdar edin. Ana konuya götüren linki, onu destekleyen ama olmasa da olur onlarca başka linkin arasında kaybedip heba etmeyin. Okuyucunuz blogunuza ulaşınca kadar 3-4 başka siteye gitmek zorunda kalırsa hem bundan vazgeçer hem de bir daha blogunuza uğramaz.

bron: lafmacun.net

